

Όπως κάθε αναγνώστη λογοτεχνικού βιβλίου, έτσι και μένα, το συγκεκριμένο με επηρέασε, με έβαλε σε σκέψεις και μου προκάλεσε προβληματισμούς. Θεωρώ πώς η συγγραφέας περνά, μέσα από την ιστορία του νεαρού Λούκα, αντιρατσιστικά μηνύματα, που θίγουν τη σημερινή ξеноφοβία και τονίζουν την ισότητα που πρέπει να επικρατεί στις ανθρώπινες σχέσεις ανεξαρτήτως της διαφορετικότητας που φυσιολογικώς εντοπίζεται ανάμεσα στους ανθρώπους, ενώ ταυτοχρόνως στηλιτεύει τον εφησυχασμό, το βόλεμα του σύγχρονου ανθρώπου και την αδιαφορία για ο,τιδήποτε άλλο πέρα από τον μικρόκοσμο που περιβάλλει τη καθημερινότητά του. Επιπρόσθετα, παρουσιάζει τον τρόπο κατά τον οποίο ένα έντονο, τυχαίο γεγονός μπορεί να αλλάξει τη ζωή και τη κοσμοθεωρία ενός ανθρώπου.

«...Κι όμως, σκέφτεται ο Λούκα, υπάρχουν στιγμές που το να συμπεριφέρεσαι σαν ήρωας είναι το ίδιο πράγμα με το να συμπεριφέρεσαι σαν άνθρωπος. Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν έχουν αυτήν την ευκαιρία. Εκείνος, όμως, την είχε και την έχασε μέσα από τα χέρια του...»

Σε αυτή τη φράση του κειμένου κατά την οποία ο Λούκα προβληματίζεται για τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο οφείλει να δράσει, από την προσωπική μου οπτική γωνία, πιστεύω πώς τονίζεται ο φόβος του σημερινού ανθρώπου να πράξει διαφορετικά από τον τρόπο που πράττει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, φοβούμενος τις συνέπειες και την πιθανώς αρνητική τροπή που μπορεί να πάρει το μέλλον του, αν δράσει οδηγούμενος από το συναίσθημα και την ανθρωπιά, και κινήσει τα βλέμματα και τις απόψεις ατόμων χωρίς αλληλεγγύη, συμπόνια και ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπό τους και την τύχη του. Ακόμα, στο σημείο που η συγγραφέας σημειώνει «...υπάρχουν στιγμές που το να συμπεριφέρεσαι σαν ήρωας είναι το ίδιο με το να συμπεριφέρεσαι σαν άνθρωπος», νομίζω πώς προσπαθεί να υποδείξει το γεγονός ότι η ανθρωπιά στη σύγχρονη κοινωνία έχει φτάσει να θεωρείται χαρακτηριστικό συμπεριφοράς ήρωα, ενώ στη πραγματικότητα είναι το χαρακτηριστικό που έως έναν βαθμό πρέπει να έχει κάθε πολίτης. Δεν είμαι σίγουρη, αν μπορώ να περιγράψω το σύνθετο συναίσθημα που μου προκάλεσε η συγκεκριμένη φράση, αλλά μπορώ να δηλώσω με βεβαιότητα πώς με προβληματίσε, μου θύμισε ανάλογες περιπτώσεις πέρα από το ανάγνωσμα και με συγκίνησε βαθιά.

«...Για μια στιγμή σχεδόν ντρέπεται για τον ίδιο τον εαυτό, για τα επώνυμα παπούτσια του, τη μοδάτη ζακέτα του, τη ζωή που έχει την τύχη να ζει, ασφαλής και δίχως προβλήματα...»

Επέλεξα να σχολιάσω τη συγκεκριμένη φράση, καθώς έχω νιώσει το συναίσθημα που προκαλεί στον ήρωα του βιβλίου αυτή την αντίδραση. Θεωρώ πώς αυτή η φράση που χρησιμοποιεί η συγγραφέας εντείνει τη σχετική αχαριστία που έχει ένας άνθρωπος του 21^{ου} αιώνα, ο οποίος διαθέτει τα αναγκαία αγαθά για την υλοποίηση μιας αξιοπρεπούς και ευχάριστης καθημερινότητας, αφού στο σημείο αυτό ο ήρωας συνειδητοποιεί πως το γεγονός ότι διαθέτει όλα όσα χρειάζεται και θέλει, είναι απλά

τυχαίο, και πώς, όσο τυχερός είναι που διαθέτει τα προαναφερόμενα, τόσο και λίγο πιο άτυχος θα ήταν αν του έλειπαν, ειδικά αφού αποτελεί θέμα τύχης. Αυτός πιστεύω είναι και ένας από τους λόγους για τους οποίους οφείλουμε να δείχνουμε συμπόνια και κατανόηση σε συνανθρώπους μας που το 'χουν ανάγκη και να τους το δείχνουμε έμπρακτα, ο καθένας με τον τρόπο του και μέχρι το σημείο που θέλει και μπορεί. Είμαι χαρούμενη, λοιπόν, που είχα τη δυνατότητα να αντιληφθώ τα παραπάνω λόγια, μια που αισθάνομαι πώς με βελτίωσαν ως άνθρωπο.

«...Γιατί η συμπόνια είναι το μεγαλύτερο πράγμα στον κόσμο. Πιο μεγάλο κι απ' τον ουρανό. Πιο μεγάλο κι απ' τα Ιμαλάια...»

Δε θα συναντούσα δυσκολία στο να πω ότι αυτή ήταν –τουλάχιστον για εμένα– μία από τις πιο έντονες φράσεις της ιστορίας και αξιοσημείωτη από πολλές απόψεις. Σ' αυτή την απάντηση που έδωσε ο τραυματισμένος Ράτζιβα στον νεαρό πρωταγωνιστή εκφράζονται συναισθήματα, όπως έλλειψη και ανάγκη για βοήθεια, αλληλεγγύη, και πάνω απ' όλα το προφανές, συμπόνια. Η συμπόνια είναι περίπλοκη. Όλοι την έχουν ανάγκη, αλλά ελάχιστοι είναι πρόθυμοι να την προσφέρουν αντί απλά να την απαιτήσουν ή να την αναζητήσουν. Ακόμα, είναι εκείνο που φέρνει κοντά τους ανθρώπους, εκείνο που λείπει από πολλές ανθρώπινες σχέσεις, αλλά και εκείνο που ξεχωρίζει τον αυθεντικό άνθρωπο από το κοινό μέλος της ανθρώπινης φυλής. Το προαναφερόμενο απόσπασμα του βιβλίου, καθώς και άλλα, μου έδωσαν τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσω πράγματα τα οποία για να καταλάβω και να κατανοήσω έπρεπε, όπως λέει και ο τίτλος, να τα δω «με τα μάτια του άλλου».

Ελένη Αντωνοπούλου